

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 21. oktober 2013
Enhed: Sygehuspolitik
Sagsbeh.: SUMANI
Sags nr.: 1304338
Dok nr.: 1312257

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 26. august 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 858 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 858:

"Ministeren bedes redegøre for, hvor mange kønsskifteoperationer der er givet tilladelse til årligt de seneste 10 år. Af opgørelsen bedes det fremgå dels hvorvidt operationerne er foretaget i Danmark eller er henvist til udlandet, dels hvilke køn ansøgerne har haft. Det ønskes desuden oplyst hvor stor en del af operationerne, der har været vellykkede."

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet nedenstående oplysninger fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til.

I medfør af sundhedslovens § 215, stk. 1, kan en person få tilladelse til kastration, herunder med henblik på kønsskifte, hvis ansøgerens kønsdrift medfører betydelige sjælelige lidelser eller social forringelse. Kastration af personer under 21 år må ikke tillades, medmindre ganske særlige grunde taler for det. Tilladelse til kastration gives af ministeren for sundhed og forebyggelse efter § 116, som har delegeret denne beføjelse til Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen overtog beføjelse til at meddele tilladelse til kastration pr. 1. juli 2005. Indtil da hørte området under Justitsministeriets ressort, og Civildirektoratet varetog behandlingen af ansøgninger om kastration med henblik på kønsskifte. Sundhedsstyrelsen er derfor kun i besiddelse af oplysninger om godkendelse af ansøgninger om kastration for perioden 1. juli 2005 og indtil i dag, dvs. for en ca. 8 årig periode.

Statistik

Sundhedsstyrelsen har foranlediget af det stillede spørgsmål gennemgået sine journalsystemer for hele denne periode og har fundet frem til tallene i nedenstående skema. De viser, hvor mange tilladelser og afslag på ansøgninger om kastration med henblik på kønsskifte, som Sundhedsstyrelsen har givet i perioden fordelt på mand til kvinde (m → k) og kvinde til mand (k → m).

Ansøgninger	m → k	k → m	Tilladelse	Afslag*
Afgjort i 2005 efter 1.7.	2	5	7	0
Afgjort i 2006	1	4	5	0
Afgjort i 2007	3	4	6	1
Afgjort i 2008	1	2	3	0
Afgjort i 2009	1	0	0	1
Afgjort i 2010	2	4	4	2
Afgjort i 2011	1	8	9	0
Afgjort i 2012	2	5	6	1
Afgjort i 2013 indtil 23.9.	3	6	7	2
I alt 54	16	38	47	7

*Afslagene har alle vedrørt m → k.

Personer, som søger kønsskifte i udlandet for egen regning, skal ikke have Sundhedsstyrelsens tilladelse hertil. Tallene i skemaet omfatter derfor ikke disse personer.

Sundhedsstyrelsen er desuden i besiddelse af opgjorte tal for anerkendelse af kønsskifte på baggrund af kastration *foretaget i udlandet* i 2012 og i 2013. Det fremgår heraf, at Sundhedsstyrelsen i 2012 har anerkendt kønsskifte foretaget i udlandet i 7 tilfælde. I de 6 tilfælde var kønsskiftet fra mand til kvinde og i 1 tilfælde fra kvinde til mand. I 2013 og til i dag har Sundhedsstyrelsen anerkendt kønsskifte foretaget i udlandet i 6 tilfælde. I alle tilfælde var kønsskiftet fra mand til kvinde.

Behandling

Når Sundhedsstyrelsen har givet tilladelse til en ansøger til at opnå kastration med henblik på kønsskifte, får den pågældende en henvisning af Sexologisk Klinik til at få foretaget kastration og tildannelse af ydre kønsorganer på Rigshospitalet. De fleste operationer foretages der.

Sundhedsstyrelsen har ikke umiddelbart viden om antallet af operationer med tildannelse af ydre kønsorganer efter kastration foretaget i Danmark.

Siden 2007 er nogle tilfælde af opfølgende tildannelse af ydre kønsorganer (kvinde til mand) i form af såkaldt phalloplastik foretaget i Gent efter indstilling fra Rigshospitalet og med godkendelse fra Sundhedsstyrelsen i henhold til reglerne om højt specialiseret behandling i udlandet, jf. § 27 i bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling. Sundhedsstyrelsen har siden 2007 godkendt indstillinger vedr. 15 personer, hvoraf kun et mindre antal indtil nu har gennemført og afsluttet behandlingen. Det skyldes bl.a., at enkelte alligevel ikke

har ønsket behandlingen gennemført, og at det typisk drejer sig om længerevarende forløb.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Anna Skat Nielsen